

Kenniscentrum
kinderpalliatieve zorg

Workshop brussen en emoties

Programma 2021

Trainer: Anjet van Dijken (adviseur, auteur, brus-expert)

Programma

Hoofddoel workshop

Bewustwording van de impact van chronische ziekte op gedachten en emoties van broers en zussen van ernstig/chronisch zieke kinderen. En als zorgprofessional gepast erkenning kunnen geven aan deze doelgroep ter ondersteuning aan bruis en gezin.

Leerdoelen

De deelnemer kan:

- de 'impactcirkel' op emoties en gedachten van 'brussen' en het gezin als geheel door ziekte uitleggen en toepassen,
- de begrippen loyaliteit, parentificatie en dubbele bescherming herkennen en benoemen,
- signaleren wat belangrijke aandachtspunten zijn voor een bruis van een ernstig ziek kind of kind in de palliatieve of terminale fase, vanuit de pedagogische context,
- benoemen wat zijn rol en taak als zorgprofessional is voor de mentale en emotionele ondersteuning van een bruis van een ernstig ziek kind of kind in de palliatieve of terminale fase,
- beschikbare hulpmiddelen ten gunste van de persoonlijke ontwikkeling van een bruis van een ernstig ziek kind of kind in de palliatieve of terminale fase aandragen.

Opbouw workshop

Tijd	Onderdeel
10:00 - 10:05	Interactieve Mentimeter quiz
10:05 - 10:15	Ervaringsverhaal
10:15 - 11:00	Kennisoverdracht d.m.v. theorie, video en actieve interactie (inbreng eigen casuïstiek)
11:00 - 11:20	Behandelen en bespreken casus in groepen van 3 personen d.m.v. rollenspel
11:20 - 11:30	Reflectie en Mentimeter quiz (korte kennis toetsing)

Onderwerpen

- Bruis, jonge mantelzorger & kinderrechten
- Impactcirkel van ziekte op gedachten en emoties en coping van brussen en rollen
- Loyaliteit, parentificatie, dubbele bescherming
- Opgroeien in 2 werelden, gezinsfactoren en broer-zusband.
- Cijfers en professionele rol als gids met behulp van 9 thema's broers- en zussenboek
- Gesprekstechnieken oefenen houding en hulpmiddelen

Vorbereiding

Verplicht:

- Broers en zussen in en om het ziekenhuis, Anjet van Dijken (2017)
<https://www.lannoocampus.nl/nl/broers-en-zussen-en-om-het-ziekenhuis>
- Bekijk het filmpje: [Praten met brussen](#), YouTube 'Brussenboek' (5 min)

Optioneel:

- Lees het interview: Anjet van Dijken, '[En ik dan? dacht ik, maar ik zei niets](#)'
- Lees het interview: Lois Bruessing, '[Het gaat om erkenning en gezien worden](#)'
- Quickscan zorgintensieve gezinnen - deel 2: Brussen, Nederlands Jeugdinstituut (2015) -
<https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-06/QuickScan-ondersteuningsbehoefte-zorgintensieve-gezinnen-deel2-Brussenpdf.pdf>
- Lees [Brussen Visiedocument](#) van Stichting Kind & Ziekenhuis en Curias (2018)

Wijze van feedback / dialoog

De deelnemers vergroten kennis aan de hand van wetenschappelijke inzichten, voorbeelden (uit bestudeerde boek en video's) en brengen eigen casuïstiek in. Er wordt met de (zelf)kennis van deelnemers geoefend aan de hand van het groepsgewijs behandelen van een casus waarbij ook wordt ingegaan op:

- Wat doet dit met mij en waarom?
- Hoe erken ik mijn gevoelens maar blijf ik in mijn professionele rol?

De workshop wordt afgesloten met een korte kennistest (Mentimeter) en van de deelnemer wordt gevraagd dit antwoord verder uit te werken a.d.h.v. een reflectieopdracht na afloop van de workshop. Daarin omschrijven zij een eigen voorbeeld waarin zij met de verkregen inzichten anders zouden handelen.

De trainer

Mr Anjet van Dijken (45 jaar) is auteur van de eerste Nederlandse brussenboeken, co-auteur Brussenonderzoek en initieerde onlangs de 'Brussen ErBij Beweging (BEB)': om de onzichtbare wensen en behoeften van broers en zussen een gezicht te geven. Met haar bedrijf WeC/Are helpt zij organisaties en zorginstellingen om 'beter te werken en zorgen met (jonge) mantelzorgers'. Ze is vanaf haar 19^e jaar mentor en bewindvoerder van haar broer met een meervoudige beperking die in een zorginstelling woont. Anjet werkt 3 dagen in de week voor Stichting Kind en Ziekenhuis als projectmanager en relatiemanager zorgorganisaties.

Uitvoering

Netwerk Integrale Kindzorg	Datum
NIK Utrecht + NIK Noord-Holland & Flevoland	27-09-2021
NIK Zuidoost + NIK Limburg & Zuidoost-Brabant	11-10-2021
NIK Noordoost	09-11-2021
NIK Zuidwest + NIK Holland Rijnland	13-12-2021

Literatuur

- Sibling Quality of Life, Dr. T. Moyson (2012), <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/21366753/>
- Quickscan zorgintensieve gezinnen- deel 2: Brussen, Nederlands Jeugdinstituut (2015) - <https://www.nji.nl/sites/default/files/2021-06/QuickScan-ondersteuningsbehoefte-zorgintensieve-gezinnen-deel2-Brussenpdf.pdf>
- Visiedocument Brussen - Stichting Kind en Ziekenhuis (2018) <https://kindenziekenhuis.nl/wp-content/uploads/2018/11/Brussen-visiedocument-praktische-Handreiking.pdf>
- Broers en zussen van speciale en gewone kinderen - Prof. dr. Frits Boer (herziene versie, 2021) - <https://www.lannoocampus.nl/nl/broers-en-zussen-van-speciale-en-gewone-kinderen-herziene-uitgave>
- Brussenboek, <https://brussenboek.nl/>
- Impact van jeugdanker op broers en zussen (diverse literatuur), Prof. Dr. Martha Grootenhuis, <https://www.zorgvoorhetziekekind.nl/onderzoek/broers-en-zussen/impact-van-jeugdanker-op-broers-en-zussen/>
- Broers en zussenboek, Anjet van Dijken (2013) <https://www.lannoocampus.nl/nl/broers-en-zussenboek-0>
- Broers en zussen in en om het ziekenhuis, Anjet van Dijken (2017) <https://www.lannoocampus.nl/nl/broers-en-zussen-en-om-het-ziekenhuis>